



Engerdal
kommuneskoger KF

NVE
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo.

Engerdal 04.03.2020

Nedlegging av Hundsjømagasinet og senking av høyeste regulerte vannstand i Hyllsjøen

Bakgrunn:

Som følge av krav i Forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (Damsikkerhetsforskriften), søker Eidsiva Vannkraft AS (EVk) om endringer i tekniske løsninger for Hyllsjøene og Hundsjøen for derigjennom å kunne opprettholde kraftproduksjonen i Hylla kraftverk.

EVk søker om å senke høyeste reguleringsnivå (HRV) i Hyllsjøene med 0,5 meter og HRV i Hundsjøen med 1,0 meter, samtidig som Hundsjøen nedlegges som reguleringsmagasin. I tillegg søkes overføringskanalen mellom Hundsjøen og Hyllsjøen opprettholdt og oppgradert.

Vurdering:

Engerdal kommune v/Engerdal kommuneskoger KF (EKKF) er part i saken som berørt grunneier av ca. 2/3 av Lille-Hyllsjøen, ½-part av Hundsbekken i ca. 400 meter og ca. 250 meter av overføringskanalen mellom Hundsjøen og Hyllsjøene.

I vår vurdering av saken som berørt grunneier vil forholdet til natur og miljø, og konsekvensene knyttet til hytteutbygging og friluftsliv, bli mest vektlagt da omsøkte tiltak ikke synes å ha nevneverdige konsekvenser for skogproduksjon.

Lille-Hyllsjøen:

EKKF er eier av 2/3 av Lille-Hyllsjøen (vestre delen). EKKF har pr. i dag et hyttefelt bestående av 5 hytter som vil bli direkte visuelt berørt av endringen ved at sjøen senkes og tidligere neddemt areal blottlegges. I utgangspunktet er dette negativt da miljø og terreng vil bli endret i reguleringssonen, og i en periode frem i tid fremstå som skjemmende for omgivelsen. Særlig vil dette gjelde søndre og vestre del av sjøen hvor sjøen er forholdsvis langgrunn. Dette vil også ha negative konsekvenser for mulig utbygging av flere hytter på vest og nordsiden av sjøen.

Alternativet til en senkning av HRV med 0,5 meter er oppbygging av dammene rundt sjøen med 1-1,5 meter og en breddeutvidelse til minimum 4,5 meter kronebredde. Dette vil, etter vårt syn, få en større negativ konsekvens da dammene vil bli svært synlig, og trolig fremstå som svært dominerende i et hyttefelt. I tillegg vil utsikten til sjøen og fjellene i øst bli svært begrenset for enkelte av hyttene rundt sjøen.

Setter man disse alternativene opp mot hverandre, vil en senkning av HRV med 0,5 meter være et mindre inngrep med mindre konsekvenser både for natur, miljø, grunneier og hytteeiere og bør derfor anbefales.

Hundsjøen:

EKKF som grunneier blir ikke direkte berørt av foreslåtte tiltak. Men som aktiv hytteutbygger i området rundt Lisetra vil EKKF kunne bli indirekte berørt ved at området blir mindre attraktivt som rekreasjonsområde. Dette begrunnes med at store arealer rundt Hundsjøen vil fremstå som svært «utrivelig» da en permanent senkning vil blottlegge store myrområder uten vegetasjon og liv etter å vært neddemt i mange titalls år.

Hundsbekken og overføringskanal mellom Hundsjøen og Hyllsjøen:

EVk søker i samband med permanent senkning av Hundsjøen om opprettholdelse av tillatelsen til å overføre Hundsbekken til Hyllsjøen med påfølgende oppgradering av overføringskanalen.

Selv om EKKF eier deler av grunnen (ca. 250 meter) der overføringskanalen er anlagt, og derigjennom har mulighet til å fremforhandle en leieavtale, så synes dette tiltaket å være svært uheldig for EKKF. Dette begrunnes i at Hundsbekken med dette tiltaket vil bli tilnærmet tørrlagt gjennom Lisetra.

Lisetra er et satsingsområde for EKKF når det gjelder hytteutbygging da dette er svært attraktivt område på grunn av sin egenart med setergrend og Hundsbekken som «hovedpulsåre» gjennom grenda. Selv om Hundsbekken i hovedsak har vært overført til Hyllsjøen siden konsesjonen ble gitt, så har det likevel vært tilfredsstillende vannføring i bekken. Dette har sin årsak i at tidligere AS Engerdal Elektrisitetsverk la til rette for at seterbrukerne skulle ha tilstrekkelig vann i Hundsbekken til daglig drift gjennom en enkel nåledam der Hundsbekken gikk over overføringskanalen. I senere tid har lekkasjen fra overføringskanalen vært såpass stor at vannføringen i Hundsbekken har vært tilfredsstillende nedstrøms for lekkasjen.

Ved en oppgradering av overføringskanalen er det grunn til å anta at alt vannet fra Hundsjøen blir overført til Hyllsjøen og Hundsbekken blir tilnærmet tørrlagt. Dette vil, i tillegg til konsekvensene nevnt ovenfor, føre til at fiskebestanden i Hundsbekken blir ødelagt. Bekken er i dag en attraktiv og lett tilgjengelig fiskebekk, særlig for barn, da det innehar en bra bestand med bekkørret. Hvis bekken blir tørrlagt vil denne muligheten bli borte, og området en kvalitet mindre som har vært der i hundrevis av år. Dette burde ha vært undersøkt og fremkommet i konsekvensanalysen for fisk og fiske i søknadens pkt. 3.6.

Det er grunn til å bemerke at det i betingelsene for regulering av bla. Hundsjøen og overføring av Hundsbekken, fastsatt ved kgl. resolusjon av 30. april 1965, må oppfattes slik at reguleringen av Hundsjøen og overføring av Hundsbekken til Hyllsjøen må ses i sammenheng. Når Hundsjøen nå foreslås nedlagt som reguleringsmagasin så må det være en naturlig konsekvens at Hundsbekken også tilbakeføres til sin opprinnelige stand. Vi har liten forståelse for at EVk forsøker å unngå påleggene som er gitt i Damsikkerhetsforskriften ved legge ned Hundsjøen som reguleringsmagasin, men allikevel overføre Hundsbekken til Hyllsjøen.

Tiltaket synes uansett ikke å være i henhold til tidligere gitte tillatelser da tillatt overføring fra Hundsjøen til Hyllsjøen er begrenset til 0,1 m³/s mens middeltilsiget er beregnet til 0,16 m³/s.

Med foreslåtte tiltak vil attraktivt rekreasjonsområde for lokalbefolkning, setereiere og hytteturister bli svært skadelidende med både blottlegging av tidligere neddemt areal, beregnet til ca. 393 dekar (49 fotballbaner), og tørrlegging av Hundsbekken.

Konklusjon:

1. Engerdal kommuneskoger KF ønsker primært at dagens løsning for regulering av Hyllsjøene og Hundsjøen opprettholdes.
2. Hvis dette ikke lar seg gjøre jfr. Damsikkerhetsforskriften, gir Engerdal kommuneskoger KF sin tilslutning til at Hyllsjøene kan senkes med 0,5 meter beregnet med utgangspunkt i dagens HRV, og imøteser initiativ fra HVk til forhandlingsmøte hvor saken kan bli drøftet herunder kompensasjon til EKKF for den ulempe som senkingen medfører. Tilslutningen ses i forhold til alternativet som synes å gi større negativ effekt.
3. Hvis Hundsjøen nedlegges som reguleringsmagasin, må Hundsbekken tilbakeføres til opprinnelig stand slik at vannet fra Hundsjøen ledes til bekken. Installasjoner i overføringskanalen til Hyllsjøene fjernes, og traseen tilbakeføres til opprinnelig stand.

Med vennlig hilsen
Engerdal kommuneskoger KF



Halvor Svenkerud
Styrets leder.